

Spediziuns enavos a la
controlla d'abitants da
la vischnanca

Recumandaziun a votantas e votants

Cussegl federal e parlament recumondan a votantas e votants per ils
motivs allegads da vuschar NA ils 4 da zercladur 1989 concernent
l'iniziativa dal pievel «per in'agricultura naturala – cunter fabricas
d'animals (iniziativa dals purs pitschens)».

Votaziun federala dals 4 da zercladur 1989

Explicaziuns dal Cussegl federal

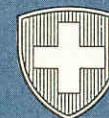
Object da la votaziun

L'iniziativa dals purs pitschens

L'iniziativa dal pievel «per in'agricultura naturala – cunter fabricas d'animals (iniziativa dals purs pitschens)» pretenda che be quels manaschis purils vegnian protegids, che valan sco «purils» tenor il text da l'iniziativa. Els duain spezialmain vegnir promovids tras pretschs che cuvran ils custs e tras ina nova regulaziun per l'import da bains agriculs.

Cussegl federal e parlament refusan l'iniziativa perquai che quella vul far diever da meds problematics ed effectuass ina separaziun da l'agricultura en duas gruppas ed in augment dals custs da viver. La confederaziun sustegna gia oz ils manaschis agriculs pli pitschens cun numerusas mesiras ed ha l'intenziun d'amplifitgar quest sustegn cun clerlas finamiras.

Text da l'iniziativa pagina 2
Explicaziuns paginas 3-7

Text da votaziun

Conclus federal davart l'iniziativa dal pievel «per in'agricultura naturala – cunter fabricas d'animals (iniziativa dals purs pitschens)»

dals 16 da december 1988

Art. 1

¹ L'iniziativa «per in'agricultura naturala – cunter fabricas d'animals (iniziativa dals purs pitschens)» dals 28 da favrer 1985 vegn suttamessa a la votaziun dal pievel e dals chantuns.

² L'iniziativa dal pievel sa eloma:

La constituziun federala vegn cumpletta da sco suonda:

Art. 31octies (nov)

¹ Il sector da protecziun da la legislaziun per mantegnair ina puraria sauna ed in'agricultura productiva tenor artitgel 31bis alinea 3 litera b è restrenschi sin manaschis purils.

² Sut in manaschi puril èsi da chapir in lieu da produczion agricul che

- vegn cultivà d'in pur independent u d'ina pura independenta ed en emprima lingia cun forzas da lavur da l'atgna famiglia e che
- posseda per tegnair animals ina basa da pavel che sa chatta per la gronda part al lieu dal manaschi e che cuvra en il territori dal funs da las valladas almain duas terzas ed en il territori da muntogna almain la mesadad da l'entir basegn da pavel ord l'atgna produczion e che garantescha l'existenza per l'avegnir er en cas da disturbis da l'import. Il fatg ch'il manaschi è lià al lieu na vegn betg exclus tras l'utilisaziun dad alps e pastgiras.

Il cussegl federal relascha las disposiziuns executivas necessarias tras ina ordinaziun.

³ Uschenavant che la vendita dals products agriculs svizzers dals manaschis purils per in pretsch che cuvra ils custs vegn periclitada tras l'import, pren il cussegl federal las suandantas mesiras, ch'èn las sulettas che vegnan en consideraziun:

- el oblighescha ils importaders da products agriculs da surpigliar ils medems u sumegliants products da manaschis purils indigens per pretschs che cuvran ils custs, e quai en ina relaziun da las quantitads d'import che sto vegnir fixada (sistem da prestaziun). La permissiun per l'import vegn dada cur ch'i vegn consegnà la declaranza da surpigliar ils products svizzers;
- nua ch'il sistem da prestaziun sa mussa per nunadattà u per memia pauc efficaci, relascha el taxas sin l'import da products agriculs, or da las qualas igl è da prestar contribuziuns per garantir ils pretschs e la vendita sco er pajaments directs als manaschis purils, ch'èn da graduar tenor ils custs da produczion e che pussibiliteschan a quests manaschis da vender lur products per pretschs che cuveran ils custs da produczion;
- las taxas circumscriittas en litera b pon er vegnir incassadas supplementarmain tar il sistem da prestaziun.

⁴ Sche las mesiras menziunadas sut alinea 3 literas a-c sa mussan per nunadattadas e per memia pauc efficacias, è la confederaziun autorisada da relaschar sin via legislativa scumonds d'import u da resalvar per sasezza il dretg exclusiv per l'import.

Art. 2

L'assemblea federala recumonda al pievel ed als chantuns da refusar l'iniziativa.

Situaziun da partenza

L'agricultura ha d'ademplier impurtantas incumbensas en noss pajais. Decisiva è l'incarica da la constituziun, tenor la quala igl è da mantegnair ina puraria sauna ed in'agricultura productiva. Nossa politica agrara duai ultra da quai garantir il provediment da la populaziun cun victualias er en temps da crisas ed er proteger la cuntrada e las structures d'abitar. Per quest intent èn necessarias numerusas mesiras ch'èn gia vegnidas prendidas cun clerhas finamiras per proteger ils manaschis pitschens e mesauns.

L'iniziativa dal pievel «per in'agricultura naturala – cunter fabricas d'animals (iniziativa dals purs pitschens)», ch'è vegnida inoltrada l'onn 1985 cun 127 000 vuschs, vul restrenscher la protecziun da noss'agricultura sin ils «manaschis purils». Sut «puril» chapescha ella lieus da produczion che fan oravant tut diever da forzas da lavur da l'atgna famiglia e che cuvran il basegn da pavel per la gronda part or da l'atgna produczion. Ils importaders duain vegnir obligads da surpigliar ils products dals manaschis purils per pretschs che cuvran ils custs da produczion. Sche l'entira produczion na po betg vegnir vendida en quella maniera, pudessan ils imports vegnir fatgs pli chars, limitads u schizunt scumandads.

Il cussegl federal e la pluralitad dal parlament refusan l'iniziativa. Ella stgaffescha problems difficils per noss'economia publica ed havess er consequenzas negativas per l'agricultura. Schizunt blers purs pitschens stuessan quintar cun dischavantatgs tras quest'iniziativa. Quella na munta er betg in med adattà per schliar il problem da la surproduczion e da las fabricas d'animals.

Arguments dal comité d'iniziativa

Il comité d'iniziativa motivescha sia iniziativa sco suonda:

«In gea a l'iniziativa per ina meglra politica agrara

Cun in gea a l'iniziativa vegnan contonschidas quatter finamiras:

1. *Pajataglia e consuments vegnan distgargiads da custs enorms per l'utilisaziun da la surproduziun da l'agricultura. Las fabricas agraras e d'animals che chaschunan per la gronda part questa surproduziun, n'obtegnan betg pli daners da subvenziun.*

2. *La politica agrara vegn orientada consequentamain tenor ils manaschis purils da famiglia. Famiglias da purs, capavlas e lavurusas, en il territori da vallada e da muntogna pon puspè elavurar in'entrada gista e cuntentaivla.*

3. *Ils consuments pon cumprar victualias saunas ch'èn vegnidas producidas a moda naturala en ils manaschis purils da famiglia. L'industrialisaziun e l'intensivaziun da l'agricultura en fabricas agraras e d'animals, ch'èn ecologicamain betg da responsar e da donn per la natira e per la cuntrada, per animals ed umans, vegnan franadas.*

4. *L'import da products agriculs vegn suttamess ad ina regulaziun liberala che stat en relaziun cun l'offerta da la fiera. Il importaders obtegnan il dretg d'importar, sch'els s'obligheschan da surpigliar ils products indigens dals manaschis purils per pretschs che cuvran ils custs da produziun. Il imports duain be alur vegnir fatgs pli chars u limitads, sche quest sistem da prestaziun na po betg vegnir applitgà. Concernent l'economia da l'exteriur vegn uschia megljerada la posiziun da la Svizra pertutgant las tractativas currentas cun il GATT.*

In'agricultura purila per il futur

La 'midada da structura' fitg dubiusa na dastga betg vegnir sfurzada vinavant tras la politica agrara. La 'mort da bains purils' na dastga betg continuar sco fin uss. Quai ch'era avant ventg onns in grond bain, vala oz per in manaschi pitschen ch'è periclità en sia existenza. En varsaquants onns ha in bain solid da noss dis da batter per survivor. Nua che maina la cuntinuaziun d'ina raziunalisaziun stravadada, mussa in'egliada sin la cuminanza europeica: scandals d'ormons, contaminaziun da l'aua, destrucziun da la cuntrada, subvenziuns da milliardas, enormas surproduziuns da paintg e charn, ina burocrazia gigantesca e purs senza speranza.

L'iniziativa inoltrada da nus purs pitschens n'è betg orientada unilateralmain tenor il manaschi pitschen, mabain generalmain tenor il manaschi puril da famiglia sa cumprovà. Ella dat l'entschatta per in nov concept modern e drizzà vers l'avegnir per ina politica agrara independenta ed adattada per noss pajais.»

Posiziun dal cussegl federal

La protecziun dals manaschis purils è in princip fundamental da nossa politica agrara. Per quest motiv ha la confederaziun er gia preni numerusas mesiras en favur dals purs pregiuditgads. Questas mesiras duain vegnir cuntinuadas en mintga cass ed uschenavant che quai è motivà e necessari, er amplifitgadas. Ina cumplettaziun da la constituziun, sco l'iniziativa propona, è ni necessaria ni convergenta. Il cussegl federal refusa l'iniziativa spezialmain per ils motivs suandants:

● **Separaziun problematica da l'agricultura en duas gruppas**

L'iniziativa pretenda che las mesiras da la confederaziun en favur da l'agricultura sajan da restrenscher sin ils «manaschis purils». Il medem mument definescha ella, tge ch'è da chapir sut in manaschi puril. Quai manass ad ina separaziun problematica da l'agricultura en duas gruppas: I fiss difficil, per part schizunt nunpussaivel da trair in cunfin tranter manaschis purils ed auters. La confederaziun ed ils chantuns stuessan sclerir per mintga singul manaschi, sch'el vegn cultivà per la gronda part da forzas da lavur da l'atgna famiglia, sch'el posseda la basa da pavel fixada ed è per quests motivs da considerar per in manaschi puril e digns da protecziun. Il dischavantatgs fissan dapli burocrazia, disoitas en cas da cunfin ed il privel da malgiustias.

Promoziun dals manaschis da famiglia

Il manaschi puril da famiglia munta il model directiv preferì da la politica agrara svizra. Quests manaschis independents e productivs, che utilischan il terren oravant tut cun forzas da lavur or da l'atgna famiglia, vegnan promovids en bleras manieras. Els profiteschan per exempel da las mesiras directivas tar la produziun da charn e dad ovs (obligaziun da dumandar il consentiment per la construcziun da stallas, effectivs maximals per tegnair animals) e dals pajaments directs gia existents. Ultra da quai vegnan ils manaschis pitschens e mesauns favurissads tar las mesiras per megljerar la basa da produziun. Il manaschi da famiglia sco manaschi d'acquist principals ed accessoris muntan a 98 pertschient dal total da 100'000 manaschis d'agricultura en Svizra.

● «La mort dals purs» s'augmentass

L'iniziativa promova cunter sia intenziun la uschenunada mort dals purs. Cun sias pretensiuns excluda ella radund 12 000 manaschis purils (8000 cun acquist principal e 4000 cun acquist accessori) da la protecziun agrara sco betg purils. Da quests 12 000 manaschis pratitgeschan dentant be 700 ina tratga d'animals da massa (cun pli che 500 portgs resp. 4000 giaglinas). Pertutgads fissan per la gronda part manaschis cun pitschnas surfatschas che han engrondi lur tratga da portgs e giaglinas per segirar lur existenza. Manaschis cun pli grondas surfatschas valissan paradoxamain plitost sco manaschis «purils».

● Graduaziun malgista dals pretschs

Ils iniziants vuessan ch'il cussegl federal graduass ils pretschs da produziun tenor la grondezza dals manaschis u tenor la quantitat dals products furnids. Quai fiss pli u main anc realisabel concernent il latg, la granezza per far paun, la rava d'iel e da zutger che vegnan mess sin la fiera a moda centrala. Per auters products sco chorn, ovs, puma e verduras stuess ins introducir in nov urden da fiera ed ina controlla totala dal stadi. Da tals pretschs graduads profitassan quels manaschis che pudessan guntgir sin auters products, entant che manaschis spezialisads sin in product fissan dischavantagiads.

810 milliuns francs sco pajaments directs

Ils pajaments directs èn in instrument impurtant per sustegnair ils manaschis purils. Els servan surtut per gulivar ils pli gronds custs da produziun sut cundiziuns disfavouraivlas. L'onn 1988 ha la confederaziun contribuì 810 milliuns francs sco pajaments directs a l'agricultura. Radund 600 milliuns francs èn vegnids contribuìs exclusivamain a purs en regions da collina e da muntogna. L'onn 1988 èn er vegnidas pajadas per l'emprima giada contribuiziuns per possessurs d'animals da manaschis purils pitschens e mesauns. Momentanamain examinescha il cussegl federal co igl è pussaivel d'indemnisar ils purs cun pajaments directs per la protecziun da la cuntrada e per in'agricultura che pren resguard da l'ambient.

● Ils products agriculs vegnissan pli chars

Cun l'acceptaziun da l'iniziativa vegnissan ils products agriculs puspè pli chars e chaschunassan uschia pli auts custs da viver. Sche las pitschnas unitads economicas vegnan favurizadas uschia sco l'iniziativa propona, vegni engrevgià l'adattaziun dals manaschis agriculs e da las metodos da produziun a las relaziuns sa midadas da l'economia e da la tecnica. L'agricultura fiss protegida anc pli fitg da la fiera e mains abla da concurrer.

● Consequenzas gravantas per l'entir'economia

L'iniziativa pretenda in'amplificaziun ed in nov urden da nossas restricziuns da l'import. Noss sistem da protecziun al cunfin, elavurà cun gronda fadia, stuess vegnir suttamess a novas tractativas cun l'exteriur. Cun quella chaschun fissi da quintar cun gronda resistenza e cun novas pretensiuns davart noss partenaris da commerzi. Anc dapli protecziun agrara periclitass l'export dals products da noss'industria ed engrevgiass ulteriurmain la posiziun da la Svizra tar las tractativas concernent il GATT (arranschament general concernent il dazi ed il commerzi).

● La politica dal cussegl federal

Il cussegl federal ha adina mess gronda paisa sin il mantegniment d'ina puraria sauna e productiva. La basa legala è gia avant maun ed ella po anc vegnir amplifitgada. Prioritad en sia politica han: las mesiras en favur dals manaschis pitschens e da muntogna ch'èn pregiuditgads (pajaments directs e.u.v.), la promoziun d'ina agricultura che pren resguard da l'ambient, il cumbatter ina tratga d'animals da massa cun limitaziuns ensi dals effectivs, l'obligaziun da dumandar il consentiment per la construcziun da stallas ed ina restricziun rigurusa dals imports da pavel.

Per tuts quests motifs vegn l'iniziativa refusada dal cussegl federal e dal parlament. Giavischs giustifitgads dals iniziants pon vegnir ademplitds meglier senza l'iniziativa dal pievel e ses dischavantatgs.